

REDACȚIA
 Ad. Deák Ferencz-u. Nr. 20.
ABONAMENTUL
 pentru Austro-Ungaria:
 un an 20 cor.
 6 luni 10 cor.
 3 luni 5 cor.
 o lună 2 cor.
 de Duminică pe an 4 cor.
 în România și străinătate pe an
 40 franci.
 Manuscrise nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
 Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.
INSERTIUNILE:
 de un nr. garnează: prima dată la
 beal; a doua oară 12 beal; a treia
 oară 8 b. de fiecare publicățiune.
 Afăți abonamentele, cât și însușiți. -
 Afăți cum să se plătească în Arad.
 Telefon pentru oraș și comitat
 Scrieri adresate nu se primesc

Deschidere de abonament.

Cu 1 Iulie n. deschidem abonament nou
 „Tribuna”. Ținem de prisos a mai in-
 sta asupra însemnădății organelor de pu-
 blicitate. Și mai ales a accentua necesitatea
 întăririi acestor organe, în aceste vremuri
 grele primejdii ce străbate poporul ro-
 mânesc.

Cetitorii noștri cunosc ținuta noastră
 politică; s'au convins de devotamentul muncii
 noastre.

Știu și aceea că „Tribuna” e luată
 cum la țintă. Este și demnitate națională
 mijloc a n'o lăsa să se stângă în vifo-
 ul cu care se luptă, luminând cărările ne-
 amlului nostru. Sperăm că prigonirea ce s'a
 pornit împotriva noastră, va fi un îndemn
 mult, a grăbi în ajutorul ei.

Și fiindcă susținem regula introdusă
 Anul nou, rugăm pe domniii abonați să
 binevoiască a-și reînoui din vreme abona-
 mentul, ca să nu li-se întrerupă trimite-
 rea foil.

„Tribuna” costă:

- Pe 1 an 20 Cor.
- Pe 6 luni 10 „
- Pe 3 luni 5 „
- Pe 1 lună 2 „

Pentru România și străinătate 40 franci.
 Redacția și Administrația
 „TRIBUNEI“.

Broasca și boul.

(S) Fabula e bine cunoscută. Rămâne, ca
 din cele mai jos espuse cetitorii noștri să facă
 aplicarea.

Zilele acestea presa maghiară, în frunte
 cu „Budapesti Hirlap” și „Magyar Szó”, au
 făcut adevărată șgomot mare în jurul unui
 proiect de lege prezentat Reichstagului Ger-
 maniei. Ministrul de agricultură voeste adevă-
 tă facă o lege excepțională în potriua Po-
 lonilor.

Proprietarii poloni în viitor să nū poată
 decât nici vinde nici cumpăra moși fără
 concesiunea presidentului provincial.

Proiectul de lege mai oprește pe pro-
 prietarii poloni să-și parceleze moșiile și să
 creeze coloni. În contra hotărîrii presiden-
 tului provincial se va putea face apel la
 Oberpresident, care nu e nici el altceva
 decât reprezentantul guvernului.

Ce s'a întâmplat adevărat în Polonia ger-
 mană? Guvernul prusian a usat de toate
 măsurile pentru a germanisa pe Poloni, le-a
 impus limba germană până și în predarea
 religiei. Poloni, la rîndul lor, au prote-
 stat, au luptat și au lucrat din răspuțeri
 pentru apărarea limbii și naționalităților.
 Lupta pe cât este de veche și violentă, pe
 atât de mult se dă cu arme neegale.

Pe de-o parte este adevărat guvernul pu-
 ternicei împărății germane, pe de altă parte
 este o fracțiune a fostei națiuni polone asu-
 pra căreia s'au împărțit nu tocmai frățește
 dar în deplină înțelegere, trei împărțit mari
 europene, ear Europa cea modernă, civili-
 sată și cu sentiment de dreptate a trecut la
 ordinea zilei, după cum se alarmează
 nici astăzi, când Germania în adevărată caută
 să desființeze cu desăvîrșire Polonia cu-
 ceriți.

Cu toate acestea, chiar în sinul Reich-
 stagului german s'au ridicat partide întregi
 și au protestat împotriva acestui proiect de
 lege barbar, care oprește pe Poloni să-și
 creeze cămin pe vechiul cămin strămoșesc
 și în țara, în care de când știe istoria, n'au
 locuit decât Slavi. Au combătut adevărat pro-
 iectul partidele germane: centrul și parti-
 dul popular liberal după cum, bine înțeles
 s'au ridicat contra lui toți Poloni din Reich-
 stag.

Că asemenea proiecte de lege nu onorează
 un imperiu modern, asta a spus-o chiar un de-
 putat german din partidul liberal german,
 spunând că proiectul devenind lege, o națio-
 nalitate întreagă din Germania ar fi tractată
 ca și când ea s'ar compune numai din
 bandiți.

Proiectul însă de sigur va deveni lege.
 Imperiul german îi dă mâna să se expună
 și în chipul acesta. Chiar în imperiul națio-
 nal german două partide mari germane și
 unul polon protestează cu demnitate împo-
 triva silniciei ce guvernul german aplică Po-
 lonilor; ear ministrul de agricultură, baro-
 nul Hammerstein, a fost silit să declare că
 legea asta se va aplica numai Polonilor, cari
 nu vor să știe că sunt încorporați Prusiei.

Reproducând cuvintele ministrului ger-
 man „Magyar Szó” esclamă:

„Ne-ar plăcea, dacă Valahii, Slovaci,
 Sârbii și Sașii ar ceti și ar învăța din cu-
 vintele ministrului german. Și-ar putea
 însemna că în străinătate naționalitățile
 nu sunt tratate cu mînuși, cum le tra-
 tăm noi, Ungurii. Nu i-ar strica nici gu-
 vernului nostru, dacă ar lua pildă dela
 ministrul german; căci dacă e de apro-
 bat ceea-ce a zis baronul Hammerstein
 (acesta zisese că Germanii vor avea cu-
 ragiul să se opună ori-cărui Polon, care
 nu recunoaște supremația germană) atunci
 de o sută de ori e mai de aprobat și
 mai necesar aceasta la noi, dacă în ori-ce
 împrejurări voim să rămănem de-asupra.

În acelaș timp s'a întâmplat, ca un
 jurnal italian dela Nizza să ia poziție pen-
 tru ruperea acestei provincii și alipirea ei
 la patria mamă, Italia. Față cu această agi-
 tație guvernul francez a prezentat camerei
 franceze un proiect în virtutea căruia jurnalele
 scrise în limbi străine de pe teritoriul
 Franciei sunt a se considera și trata ca și
 când ar apare în străinătate.

Deci guvernul poate să detragă acestor
 jurnale debitul postal. Ceea ce guvernul
 francez nici n'a întârziat de a face și ast-
 fel jurnalul italian a și încetat de a mai
 apare.

Comentând aceste două fapte „Buda-
 pesti Hirlap (Nr. 180) scrie:

„Poate-că nu va strica, dacă vom pune
 aceste pilde vederii naționalităților noastre,
 să vadă cu cât suntem noi îndărăt, în
 privința politicii de naționalități față de
 statele culte din apusul Europei. La noi
 nu li-se detrage debitul postal jurnalelor
 agitatoare naționalităților; nici prin mă-
 suri administrative nu li se face naționa-
 lităților cu neputință a se așeza unde
 vor“.

Sub titlul „România și Ungaria” scrie
 apoi „Magyar-Szó” următoarele:

„Până-ce noi discutăm asupra chestiei,
 dacă copiii cetățenilor ungari trebuie să
 învețe în școalele elementare și ungurește
 până atunci în România în școalele sus-
 ținute de cetățeni, cari trăesc acolo nu-
 mai provisoriu, se numesc într'una co-
 misarii pentru examenele de încheere ale
 anului școlar. Copiii cetățenilor români,
 ori care le-ar fi limba maternă, nu pot
 să umble de cât în școală cu limba de

Cei mai excelenți profesori și medici
 îl recomandă ca remediu cu efect
 contra morburilor de plumăni, afecțiunilor organelor de
 respirație, precum: bronchită cronică, tusă convulsivă,
 și mai ales este recomandat Convalescenților după influență. — Sirolinul promovează apetitul și face să crească greutatea
 corpului, depărtează tusa și flegma și face să înceteze asudarea de noapte. — Din cauza mirosului și gustului său plăcut este luat
 cu plăcere și de copii. În farmacia să capătă în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fie-care sticlă să fie provăzută cu firma de mai jos

F. Hoffmann-La Roche & Co. fabrică chimică Basel (Șvizzera).

Sirolin

dară că între politica lui Tisza și Bánffy nu e
nici o deosebire. Aci contele Tisza a zimit.

În sfârșit atacă cu multă vehemență po-
litica instrucțiunii publice și proiectul de re-
formă a învățământului al lui Berzeviczy,
care nu e alt-ceva decât statificare, impo-
nând căruia, naționalitățile vor lupta din res-
puncte. Până-ce vom putea publica în între-
tineri interesante vorbire, o dăm în estras în
următoarele :

Aurel Vlad : Când s'a prezentat actualul
guvern, atunci încă și-a exprimat neîncrederea
în deșusul, ear acum când stăm în față cu
actele sale de guvernare, neîncrederea aceasta s'a
potențiat. Un șir întreg de reforme a promis gu-
vernul și pentru realizarea acestora nimic n'a
făcut. Un guvern care și-a dat învoirea la ridicarea
cheltuielilor militare în măsura cunoscută, nu me-
rită încredere. Una dintre cele mai urgente acte
ale guvernului a fost urcarea salariilor funcțio-
narilor comitatensți, corteșii cunoscuți ai guver-
nului. Dar administrația e atât de mizerabilă în-
cât nici plata de pân' aci n'au meritat-o. Soli-
cituția reforma de dare, care dacă vrea să fie dreaptă
trebuie să cuprindă în sine, darea progresivă, scu-
derea de dare a minimumului de existență, și opre-
liștea instrăinării căminului familiar. Despre ad-
ministrație cu tot dreptul putem zice, că n'are
alt scop de cât sărăcirea populației și promo-
varea emigrărilor. Prin ridicarea salariilor func-
ționarilor comitatensți, administrația a devenit nu-
mai mai scumpă, dar nu mai bună, pentru-că
funcționarii aceștia nu vor abziice nici de aci în-
colo de veniturile lor secundare. Una dintre cau-
zele din cari nasc nevoile oamenilor săraci este
administrația. Și dacă acești oameni, s'aruncă în
brațele socialismului atunci când funcționarii ad-
ministrativi nici nu-i iau în seamă pe cetățeni,
bine să nu se mire. Măcelul din Alesd e un
exemplu eclatant al spiritului de guvernare a ac-
tualului guvern.

Axioma politicii guvernului este liberalismul.
Dificile est satiram non scribere, (e greu a nu
scrie satiră) când auzim lozincă aceasta să cercetăm
cauzele, pentru-că acest liberalism este numai un li-
beralism de geșeft. Reforma electorală întârzie. E de
înțeles, pentru-că dacă aceasta s'ar realiza, distru-
gerea partidului liberal ar avea drept urmare. Amin-
tește că în țeară sunt două legi electorale în vi-
zorie : cea din Ardeal și cea din Ungaria ; din
cauza asta e mare disproporția atât la stabilirea
dreptului electoral, cât și la conscrierea alegăto-
rilor. Călcarea de lege fățișă comite guvernul, când
constrânge elevii naționalităților, împotriva vo-
luntății părinților, a cerceta școala de stat, unde
este și școala confesională. Răspunsul dat în

transport și ucideau pe cei rămași îndărăt.
Aceasta era o luptă fără de încetare, în care
oștile armatei franceze în sfârșit se obosiră,
se împușinară și pieriră.

Generalul Dupont, unul dintre învingătorii
dela Friedland, depuse cu întregul corp de
armată armele în mâinile unui șef a răsculaților
spanioli, cu numele Castanos. Pentru întâia
dată se întâmplă, că 20.000 Francezi, soldați
din vestita „armată mare“ ținută de invincibilă,
capitulară. Lumea uimită văzu acum, că oștile
lui Napoleon nu sunt nici ele de neînvinse.
Înrângerea morală era și mai mare ca cea ma-
terială. Dușmanii Franciei prinseră curaj.

La auzul capitulației dela Baylen. Napo-
leon se amări nu se poate mai mult. Însă în-
dată după aceasta mai sosi și o altă știre tristă.
Portugalia generalul Junot, fiind bătut groaz-
nic de englezul Wellington, capitulă și el. Glo-
ria franceză se întunecă întunecă în peninsula.
Regele Iosif fugi din Madrid și răsculații vic-
torioși ajutați de Englezi câștigă pretutindeni
ștețen.

Napoleon merse în persoană la luptă.
Aduse cu sine cele mai bune trupe ale sale, pe
veteranii, cari s'au luptat la Austerlitz, lena
Friedland. Apariția lui schimbă soarta luptelor.
Căci răsculații spanioli fură bătuti pe rând,
Englezii au fost respinși și Madridul căzu earăși
în mâinile Francezilor.

Împăratul părăsi Spania plin de victorii,
dar d'abea își scoase piciorul d'acolo, răscala
grupe din nou. Și aceasta merse tot așa de-a
îngul. Războiul ținea legată aci o mare parte
din trupele sale, pe cei mai buni generali și

acest senz de ministrul Berzeviczy la interpelarea
sa în afacerea școlară din Zam, este o călcare de
lege atât de brutală, încât se lovește în §§ legii
despre rezponzabilitatea ministerială. Călcarea fă-
țișă în picioare a legii despre egala îndreptățire
este procedura guvernului în afacerea casinei din
Dobra și a clubului comitatens din Bistrița.

Trece la chestiunea naționalităților. După
Bánffy, politica înțeleaptă de naționalități ar fi
estirparea naționalităților.

Lengyel Zoltán : Estirparea? N-a zis așa.

Aurel Vlad : Așa a zis, și drept motiv a
zis că naționalitățile împiedecă edificarea statu-
lui național maghiar neatârnat. Principiul na-
țional ca principiu distrugător de stat e necu-
noscut și aceasta numai prin o astfel de poli-
tică se poate ajunge, ca și care Bánffy deschis,
Tisza în taină, urmează. Citează din „Neues
Pester Journal“ care încât zice, că politica de
naționalități a lui Tisza e una cu cea a lui
Bánffy.

Olay Lajos : De ar fi așa ! (Claritate).

Aurel Vlad : Arată vederile lui Kossuth
în chestia naționalităților. După principiile lui
Kossuth, naționalităților afară de egalitatea de
drepturi cu ceilalți cetățeni, în afaceri de limbă,
școlare și religioase, trebuie susținut dreptul
lor de liberă dispoziție. Partidul kossuthist s'a
abătut dela principiile lui Ludovic Kossuth,
precum s'a abătut partidul liberal dela convin-
gerile lui Deák, în afacerea aceasta. Politica
partidului liberal nu e politica lui Deák.

Vancsó Gyula : Politica asta are multe re-
sultate. (Da, că un fleac ca Vancsó a putut
ajunge în parlament. Not. Red.)

Aurel Vlad : Resultatul acestei politice este
că D-Voastră V'ați abătut dela aceea.

Sándor Pál : Ne-am abătut ? Dacă ne-am fi
abătut, n'ar fi ajuns deputat naționalist în Dietă.

Aurel Vlad : Asta e altă treabă Asta nu
era în putința D-Voastră. Revisiunea legii na-
ționalităților ar fi cel mult pentru cea bună,
ca guvernul — deoarece-ce ș'asa n'o execută —
să nu comită călcări de lege. Proiectul de re-
formă a învățământului poporal, a lui Berze-
viczy este declararea pe față a luptei între rase.
Tisza s'a declarat pe sine de amic al naționa-
lităților. La asta răspunde cu un proverb ro-
mânesc : „Ferește-mă doamne de prieteni, că
de dușmani mă voi apăra eu“.

Papp Zoltán : Asta-i proverb maghiar !

Aurel Vlad : Și român. Termină zicând,
că nu votează budgetul guvernului.

„Afară cu Valahul“ !

»Schwarz-Gelb«, din Viena ziar austriac
pentru apărarea intereselor dinastiei și a po-
poarelor, din Austria luând drept titlu întreru-
perea de mai deunăzi a ramolitului deputat
maghiar Olay, care face onoare parlamentului
din Budapesta, scrie în 121 la locul prim
următorul articol :

„In dieta din Budapesta, în aceeași ședință,
în care cel mai mare șovinist al Ungariei baro-
nul Bánffy Dezső și-a serbat învierea, a fost lan-
sat un cuvânt, care prezentă în lumină lugubră
starea desolată și fără ajutor a naționalităților
din Ungaria. „Valachule ești afară !“ a strigat de-
putatul Olay reprezentantului Românilor Dr. Vlad.
După acest intermezzo s'a ridicat baronul Bánffy
fostul ministru president și Messia al viitorului
stat național independent maghiar, pentru a re-
flecta vorbirei recente a contelui Hédervary. Nu
a resunat ore din expunerea lui Bánffy ne on-
tenit apelul cu privire la politica croată : „Afară
ești Croatule !“ ? Fost-a firul roșu, pe care se în-
șirau declarațiunile lui Bánffy referitoare la sco-
purile politice maghiare, altul decât acel afară !
la adresa tuturor naționalităților nemaghiare ? Că
naționalitățile nemaghiare n'au nimic de aștep-
tat dela coroana sfântului Ștefan aflătoare în
mâinile Ungurilor, era deja de mult cunoscut, dar
atât de brutal și la înțeles niciodată nu li-s'a dic-
tat sentința de moarte ca acum.

Acel „afară !“ al deputatului Olay va deș-
tepta în țeara sfântului Ștefan un echou groaznic
în contra megalomaniei maghiare care în urma
ilusțiilor și tablourilor despre viitorul Ungariei
ale lui Bánffy va lua un caracter și mai serios.
Contele Khuen a avut mai deunăzi curajul
să spună Croaților, că viitorul lor depinde dela
înțelegerea reciprocă cu Maghiarii, afirmând,
că în Croația nici un partid nu gravitează în
afară. Deputatul Olay însă vine acum și
spune cu o francheță deamnă de recunoștință,
cum are să fie înțeleasă aceasta înțelegere reci-
procă ? Simplu *mars ki!* Aceasta este lozincă. Și
dacă Germanii, Românii, Croații, Sârbii și Slo-
vacii vor renunța la egala îndreptățire ca cetă-
țenii liberi în statul maghiar, dacă li-se cere sa-
crificarea vieții lor naționale pe altarul sta-
tului național unitar maghiar, uitarea lim-
belor lor materne, și vor deveni niște he-
loși ai maghiarimei, atunci conducătorii sorții
statului sfântului Ștefan vor fi gata să se dimită cu
ei la o înțelegere reciprocă — ear dacă asta nu
o vor, atunci va fi de valoare neprețuită acel
mars ki! al deputatului Olay și baronul Bánffy
are deja în buzunar receptul, cu care se poată
dobândi coroana pentru șovinismul maghiar și
face praf popoarele nemaghiare.

Arborele șovinismului maghiar începe să
crească deja până la cer, ear umbra acestui ar-
bore cu frunziș des, întunecă departe plaiurile
Austriei. Acel *mars ki!* al deputatului Olay ne sună
și nouă, ear programul baronului Bánffy nu ne
spune alta decât că veni-va ziua, în care Ungurul
va trece peste Laita și va scoate stâlpii negri-
galbeni dela graniță și va împănta alții roșu-
alb-verzi.

Nici odată nu ni s'a arătat nouă Austriaci-
lor pericolul mai clar ca acum, care ne amenință
de cătră Laita ; nici odată nu ni s'a dat să ob-
servăm atât de evident solidaritatea de interese,
care leagă strâns unul de altul popoarele Austriei
cu naționalitățile subjugate din Ungaria, și nici
odată nu li s'a strigat popoarelor din Transla-
tania atât de dur la urechi, că aceste dela statu
maghiar n'au să aștepte nimic, însă dela Austria
negru-galbenă totul !

A fost o mare și grea greșală de a sacri-
fica naționalitățile șovinismului maghiar, ziua însă
nu este departe, în care această greșală se va putea
îndrepta, retezând ramurile arborelui maghiarimi-
lui care ținde până la cer ! La asta însă se recere,
ca și popoarele Ungariei să se grupeze în jurul
steagului negru-galben și cu puteri unite să plece
la luptă, pentru a înfrânge îngânfaarea Maghiari-
lor. Acel *mars ki!* al deputatului Olay să ne fie
lozincă, — cu care popoarele nemaghiare ale im-
periului Habsburgic să-și redobândească drepturile
vechi.

mistua mereu puterile Franciei A costat sânge
mult, sacrificii enorme și Napoleon totuși nu-și
ajunse scopul, Giganticul cuceritor, care a îm-
prăștiat imensele armate a domnitorilor euro-
peni, nu putu să învingă însuflețirea unii po-
por, ce se lupta pentru libertate.

XIII

Curtea austriacă se folosi de situația cea
strâmtorată a lui Napoleon din Spania și în-
cercă înc'odată norocul războiului, care până
acum întoarse spatele stindardelor sale.

Deja în războiul precedent între Prusii,
Ruși și Francezi, arăta Austria mare dispoziție
spre a lua parte la el. D'atunci încoaci îl era
teamă de mânia lui Napoleon și se pregătea
întruna. Archiducele Carol, pentru care de
altfel împăratul Francisc simțea invidie, fu pus
în truntea trupelor austriace.

Primul paș al armatei austriace fură no-
rocoși. Alungară pe regele bavarez din Mün-
chen și archiducele Carol socotea ca la sigur,
că va putea rupe întinsa linie de bătae a oști-
rei franceze. Dar îndată ce sosi Napoleon, si-
tuația se schimbă dintr'odată. Napoleon se în-
tâlni în 16 Aprilie cu regele Bavariei, căruia
ii promise, că peste două săptămâni îl va con-
duce în capitala lui. Nici n'au trecut două săp-
tămâni și se ținu de promisiune. Austriacii fiind
bătuti în șase zile de șase ori, se retraseră.

Trad. după Aldor de : Mircea

(Va urma).

DIN ROMANIA.

Delegațiunea oficerilor germani din reg. 2 dragoni la Sinaia. Am anunțat că Vineri 18 Iunie s'a prezentat M. S. Regelui, la Sinaia, o delegațiune a regimentului 2 de dragoni din garda Regală prusiană, la care a aparținut odinioară M. S. Regele, pentru a-l prezenta un tablou cu portretele oficerilor acestui regiment.

La orele 11¹, M. S. Regele a primit în audiență pe membrii delegațiunii. Suveranul purta uniforma regimentului său, al 9-lea de dragoni, cu marele cordon al Vulturului negru de Prusia. M. S. Regele a primit cu mare bucurie darul oficerilor germani.

La ora 1, un dejun de gală a avut loc la palat, la care au luat parte, afară de Curțile regală și princiară, dl președinte al consiliului Dim. Sturdza, dl de Kiderlen Waechter și membrii legațiunii germane cu doamnele.

În timpul dejunului, M. S. Regele a ținut următorul toast:

„Din toată inima zic Domniilor Voastre, domnilor colonel și deputației regimentului al doilea de dragoni ai gardei: bine ați venit în mijlocul nostru. Vizita Domniilor Voastre și frumosul tablou al corpului ofițeresc. Mi fac o bucurie cu atât mai mare, cu cât privesc în această atențiune o nouă dovadă a credincioasei amintiri ce-Mi păstrează al doilea regiment de dragoni al gardei. Neuitați au rămas pentru Mine anii în care am aparținut regimentului Domniilor Voastre, și-mi aduc aminte cu deosebită satisfacție și de vremurile frumoase petrecute în cercul foștilor Mei camarazi

„Mulțumind călduros Maiestății Sale Impăratului și Regelui, prea înaltului Domniilor Voastre Cap ostășesc, că v'a dat voie să vă prezentați Mie, ridic paharul Meu în sînătatea Sa și formează totdeauna cele mai vii urări pentru regimentul Său al doilea de dragoni al gardei, care poate conta în totdeauna la interesul Meu cel mai viu și la toată simpatia Mea. Dumnezeu să ocrotească pe Maiestatea Sa și să binecuvinteze mândra Sa armată, cu care am strîns legături, acum aproape de o jumătate de veac. Să trăiască Maiestatea Sa Impăratul Wilhelm!“

Colonelul Bartsch von Sigsfeld a răspuns în modul următor:

Prea mărite Rege!

„Rog prea respectuos pe Maiestatea Voastră să bine-voiască a-mi permite în numele regimentului al doilea de dragoni al gardei „Impărăteasa Alexandra a Rusiei“, care în totdeauna a fost și este conștient de marea onoare de a fi avut în rîndurile sale pe Majestatea Voastră, a-I exprima cea mai adîncă a noastră recunoștință pentru cuvintele prea grațioase ce ați adresat vechiului Vostru regiment și pentru aducerea aminte ce-I păstrați.

Rog pe Maiestatea Voastră să bine-voiască a primi recunoștința noastră cea mai respectuoasă, pentru că ați bine-voit a ne permite prea grațios să-I prezintăm tabloul, înfățișînd corpul ofițeresc al regimentului al doilea de dragoni al gardei, care mi-a fost dat mie și delegației regimentului pentru a-l depune astăzi să marturisesc Maiestății Voastre, pe teritoriul românesc, că corpul ofițeresc al acestui vechiu regiment al Vostru a urmărit neconștient, cu mîndră admirație, calea înaltă și înălțătoare urmată de Maiestatea Voastră din momentul în care, eșînd în 1866 din rîndurile acestui regiment, ați pus pentru întâiași dată piciorul pe pămînt românesc.

Admirațiunea noastră însă se adresează nu numai fondatorului viteaz și puternic al Statului român unit, nu numai conducătorului înțelept al poporului românesc, ci înainte de toate Căpitanului încununat de glorie. Astăzi încă răsuna de viua admirație inimile ostășești ale regimentului al doilea de dragoni la amintirea zilei Griviței și a faptelor glorioase ale vitezei armate române și a Eroicului ei conducător, a descendentului nobil al Casei Hohenzollern.

Depunem și la picioarele Majestații Sale Reginei prea adîncile noastre respecte și mul-

tumiri pentru bine-voitoarea primire ce ne-a făcut și care va rămînea pentru totdeauna neuitată.

Nu pot da o expresiune mai bună simțimentelor, ce mă cuprînde pe mine și pe întregul meu regiment, care astăzi cu gândul și cu inima este aci în Sinaia, de cât prin urarea: Să trăiască Maiestatea Sa Regele României și Maiestatea Sa Regina. Ura! Ura! Ura!“

La orele 5 p. m. Altețele Lor Regale au oferit delegațiunii un ceai, care a fost servit la „Cuib“ și la care au luat parte și Maiestățile Lor.

Delegațiunea oficerilor Germani a petrecut două zi e în Sinaia, ear Duminică, la orele 4 p. m. a plecat la București.

Din Austria.

Alegerile dietale din Bucovina. În vederea apropiatelor alegeri pentru Bucovina, cari au să urmeze la sfîrșitul acestei luni, toate partidele din Bucovina se află în febrilă activitate, cutrierînd comunele și orașele și convocînd adunări electorale. Campania electorală a Românilor bucovineni e condusă de un «comitet central electoral român» ales și compus din reprezentanții tuturor districtelor românești, care stă în legătură cu comitatele districtuale. Aceste comitate districtuale, cari stau în neconștient contact cu alegătorii din diferitele comune, au început deja să nomineze candidații români. În Stolojineț a fost proclamat candidat de deputat al districtului dl Alecu Burla, mare proprietar.

Din străinătate.

Tibetanii și Englezii. Tibetanii au cerut armistițiu Englezilor făgăduind că vor începe negocierile.

Din camera engleză. În camera comunelor, în Anglia, guvernul are 382 de voturi și opoziția 287; sunt patru locuri vacante, două ale guvernului și două ale opoziției. E deci o deosebire de 95 de voturi. La deschiderea acestui parlament, la 3 Decembrie 1900, guvernul avea 4—2 voturi și opoziția 267, deosebire de 135 de voturi.

Răsboiul ruso-japonez.

Pe câmpul de răsboiu din Mandșuria situațiunea nu s'a schimbat, cel mult se desmintesc veștile despre învingerile rusești și pierderile japoneze. Din raportul lung de alaltă erî al lui Saharov, din raportul lui Kuroki și din telegramele de erî putem deduce cu siguranță, că de 8 zile se dau lupte continue între ambele armate dușmane. Aceste lupte s'au petrecut pe o întindere de 200 klm. începînd la țermurul vestic al peninsulei Liaotong până la Saimatsi. Luptele cele mai înverșunate se dau la îngustimea Fensulin, luată de către Japonezi, și pe care Rușii ar dori să o reocupe, dar înzădar, căci numai voința li este laudabilă, dar forța regretabilă. Chiar și din raportul lui Saharov reese evident, că Japonezii au rămas până acum stăpîni pe pozițiile luate. Pe câmpul mandșurian mai calea-valea dar la Port-Arthur de tot

râu le merge bieților Ruși. O telegramă sosită la Petersburg vestește, că garnizoana rusă din Port-Arthur a încercat o erupție dar a fost respinsă cu mari pierderi.

De asemenea o veste spune, că flota rusă dela Vladivostoc s'a ciocnit la Genzan cu escadra japoneză de sub mandamentul admiralului Kamimura, rezultatul a fost, ca vasele ruse au luat-o fugă. Vestea asta însă nu este întărită astfel foarte puțin crezement i-se poate

Rușii judecați de Ruși.

Lupta pentru Port-Arthur pare a fi într-o nouă fază. După o telegramă privată, urma unei lupte violente în care a fost nimicit aproape un întreg regiment rus, Japonezii au cupat unul din forturile principale și de rezistență a Port-Arthurului astfel că făcîndu-se aceluia primă săpătură în lucrările de întărire, cădetății numai e decât o chestie de câte-va

Pe teatrul de răsboiu din Mandșuria, erimentele se desfășură mai repede. Kuropatkin declarat unui corespondent că e decis să se întoarcă la Haiceng, să-și stabilească acolo tinerul general, iar lângă Kaiping, care e ocupat deja pe Japonezi să nu lase decât trupe pe acoperirea retragerii. După ce trecătorile importante au fost ocupate de Japonezi, tateea acestora se va face mai repede și în când Kuropatkin e decis să aștepte atacul Haiceng, ziua când se va da „marea luptă“ apropiie.

Flota dela Vladivostoc care a bombardat Gensanul, fără să pricinuiască, după cum se știe pagube mari, a scăpat și de astă-dată de urgirea Japonezilor. După o știre din Tokio, rile aceste ale admiralului Skrydloff, cari au norocoase până acum, n'au alt scop decât abată atenția Japonezilor dela Port-Arthur.

În Rusia începe a se manifesta o opoziție în contra chipului cum se conduce răsboiul. Rușii distinși și-au ridicat glasul în chestia acestui bătrînul general Dragomirov care dela demisiunea sa involuntară trăiește la moșia sa din apropierea orașului Konotopov, și corespondentul al ziarului Russkoie Slavo, Demirovici-Dancu Dragomirov publică în ziarul militar Rasseian un articol în care laudă mult chipul cum se conduce răsboiul și indirect critică în chipul cel mai aspru pe Ruși. Trebuie să recunoască — scrie el că Japonezii cunosc literatură și se pricep să conducă răsboiul. El tot-d'auna hotărît ce vor. Odată ce și-au pus o țintă își concentrează atenția asupra ei și lasă din ochi sub influența a diferite fantezme indemnuri produse pe impresii trecătoare și șoaptele aventurierilor și vinătorilor după ce mișună prin toate marile state majore. Stă răul Kuroki și-a realizat admirabil planul mărînd statul lui Napoleon de a te pune în această situație în poziția inamicului. Unii înțeleg lipsa de hotărîre cu temerea de mari pierderi, de mai întîl nicî-odată nu se poate câștiga cît de mari vor fi pierderile și al doilea răsboiului se ajunge fără a se ține seamă de pierderi“.

Limbajul lui Nemirovici-Dascenko nu e puțin aspru. El se plînge de rîul tratamentului corespondenților militari ruși și acuză comandamentul că a introdus un ceremonial și o chetă ce sunt în contradicție cu cele ce se cereau până acum în comandamentul rus. Nemirovici scrie între altele: „În cartierul general al lui Alexandru II și al comandantului prem în timpul răsboiului ruso-turc, era totul mult mai simplu, mai militar decît acum. Acum s'a introdus aici de la Port-Arthur un ceremonial complicat, de curte... De altmădru Asia e obiceiuită la satrapii și la satrapii (admiralul Alexieff, nota lui Die Zeit) se fac nuese mai multe ceremonialuri decît în țările domnitorilor“. În timpul ultimului răsboi — scrie mai departe Nemirovici — corespondenții militari se simțeau cu totul liberi. Acum corespondenții ruși nu pot să scrie ca atunci. Corespondentul e numai un funcționar, un novnic, în toate e strîmțorat prin secretul serviciului, prin ordinul de serviciu.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 8 Iulie 1904.

— **Știre personală.** Aflăm, că P. C. Sa pă-tele Romul Roman Ciorogariu, director semi-arial a plecat ieri pe timp mai îndelungat la Marea Nordică.

— **Congregațiunea extraordinară** comitatului Arad este convocată pe 14 erte. La ordinea zilei sunt puse 19 uncte. Cel dintâiu e împărțirea în clasele e plată a funcționarilor administrativi pe aza nouei legi despre regularea salariilor. Na aflat cu cale însă comitatul, pe um vedem din convocător, a raporta în acerea disciplinară a protopretorului Paris, or provoca deci Români pe domni de la comitat, să ne spună de trebșoarele d-lui Paris.

— **Din Caransebeș.** Examenale de evalifi- cațiune învățătorească la Institutul pedagogic die- cesan din aransebeș s'au ținut din 10—16 Iunie. De față a fost ca comisar guvernial inspectorul eolar L. Sândor. La examen s'au supus 29 de andidați. Au depus examenul cu calcul general oarte bun: 1 candidat, cu bun: 4 candidați cu uicient 11 candidați, nesuficient au obținut 12 nși, ear unul s'a retras.

— **Petrecerea „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu.”** Ni-se scrie din Sibiu: Reuni- unea meseriașilor noștri earăși ne-a surprins plă- cut cu o producție și petrecere, care a avut loc în 25 n. în pavilionul din „Hermannsgarten.” Pe- trecerea, ca toate ce le arangează meseriași noștri, a succes foarte bine. Programul producției, cu oate că s'a părut improvisat, a fost bogat și variat. Au cântat mai multe coruri mixte, de dame și oruri bărbătești. Publicul a aplaudat îndelun- gat pe talentatul declamator, pe dl Dem. Axente, care a predat admirabil poesia „Dragoste în- răbătă” de G. Coșbuc; asemenea a fost viu aplaudat și dl Ioan Stanciu, măiestru zugrav de case, care a cântat solo acompaniat de muzică. Ambii sunt foarte recunoscute ale producțiilor reuniunii meseriașilor noștri. O idee fericită a fost aducerea grammophonului, care a redat ni multe cântări românești.

Sala a fost plină; inteligență încă a luat parte. Dintre inteligență am observat pe urmă- torii d-ni: Dl Togan și d-na, d-na Balint și fiica, ed. Barbu, d-ra Lenți Adamovici, Căndin Popa, Văteșan, amplotiat de bancă, Popoviciu și d-na, Silvestru Moldovan, red: Dr. Marienescu, Ars. Bunea secr., Preda, Stefla, I. Henteș, Simu, Simion, Relega, Păcală, Stan prof. familia notariului Alexandru Neagoe din Sebeșul de jos, Stanciu căp. Tabăcar, Cotoțiu, ect. După ce s'a ținut programul și dragălașii factori ai postei humoristice. (5 d-șoare coriste) își finiră serviciul lor greu, se începu dansul. Inșă și aci furăm surprinși plăcut prin călușerii cari, după-ce se ținși o horă mare și frumoasă, jucară admirabil, „Călușorul” și „Bătuta”.

A urmat apoi dansul vesel, care a ținut până în zori.

In general petrecerea a avut timbrul pro- mulțat românesc, ceea-ce este de altcum caracte- ristica petrecerilor reuniunii sodalilor noștri, la care a contribuit mult și costumul național, foarte bine reprezentat.

Prin producția și petrecerea aceasta „Reu- niunea” sodalilor noștri, și-a câștigat un nou merit pe teren social și e vrednică de toată lauda, împreună cu conducătorii ei, d-nii Victor Gordoșian, pres., G. Poponea v.-preș. I. Apol- an, secret. și ceialalți membrii ai comitetului. *Gig.*

— **Mare incendiu.** Ni-se scrie: In comuna Topârcea, Duminecă în 3 Iulie a fost un mare incendiu. Au ars 44 case și 14 suri, mulțime de unelte economice, haine, mobile și altele. Focul s'a estins la 104 lo- titorii și în decurs de 2 ore a fost totul aprins de flacări. Pompierii puțin au putut ajuta, fiind mare lipsă de apă în comună. Imediat după iscarea focului a început a sufla și vântul, așa că focul s'a împrăștiat

în 4 părți de-odată. Paguba se urcă la 100 mii coroane. Miseria e mare. Causa incen- diului nu se știe.

— **Un învățător brav.** E un adevăr sigur, că unde conducătorul poporului e culmea che- mării lui, acesta progresează pe zi ce merge, ceea-ce s'a adevărit în comuna mea natală Ma- derat.

In urma oboselei celei mari a d-lui învățator Petru Vancu, de când funcționează în comuna Măderat a făcut un progres de nespus mare atât în cultură, cât și în economia câmpului și a vi- niculturii dând povețe bune poporului său, drept ce și pe cale ziaristică vin a-mi exprima bucuria și mulțumirile pentru zelul și dragostea cu care a lucrat până acum. L udă i-se cuvine bravului domn învățător. Arad, la 6 Iulie 1904, fost elevul *George Cosma*, sergent-major.

— **Invitare.** Tinerimea studiosă din Maieru vè invită cu stima la Producțiunea teatrală ur- mată de dans, care se va aranja Duminecă în 10 Iulie st. n. 1904 în sala școalei comunale. Prețul de o persoană 1 coroană 40 fileri, familie 1 coroană. Venitul curat este destinat în favorul copiilor săraci dela școala comună din loc. Ofertele cenevole să primesc cu mulțumită și să vor cuita pe cale ziaristică. Comitetul Aranjator.

— **Reuniunea română de cânt și muzică din Lugoj** vè invită respectuos la *Concertul po- pular* ce-l va da Duminecă în 27 Iunie (10 Iulie) 1904 sub conducerea dlui dirigent *Ioan Vidu* în grădina otelului „Concordia”. După concert ur- mează petrecere dansantă. Prețul de intrare: 3 cor. de familie și 1 cor. de persoană. Bilete se capătă seara la cassă. Inceputul concertului seara la orele 8.

— **Procesul între moștenitorii lui Tache Anastasiu și Academia română.** Curtea de apel din Galați a pertractat Vi- neri procesul dintre moștenitorii lui Tache Anastasiu și Academia română. Curtea a respins apelul lui Alecu Anastasiu și al ce- lorlalți moștenitori și a confirmat sentința tribunalului, prin care Academia română a fost recunoscută ca singură moștenitoare a averii defunctului Tache Anastasiu. Tache Anastasiu, avocat bogat în Tecuciu, a lă- sat după sine vre-o șapte milioane și un testament în 2 exemplare, în care a pus Academia română ca moștenitor universal al averii. Peste 5 luni s'a aflat alt testament, care a anulat pe cel dintâiu. Atât tribuna- lul, cât și Curtea de apel a declarat ca fals testamentul al doilea. Mai rămâne ca Curtea de casație să aducă sentință în acest mare proces.

— **Timpul în România.** Ca și în zilele prece- dente timpul este pretutindeni frumos, călduros și se- cetos. Puțină ploaie a căzut ieri și peste noapte în că- te-va localități muntoase și din Oltenia. Temperatura cea mai ridicată 37° la Calafat, iar cea mai co- borită 9 la Scropoasa (Dimbovița).

Acum în Moldova cerul este senin, ear în estul țării noros: la Tg.-Jiu a început a ploua. Barometrul destul de ridicat este aproape sta- ționar.

A plouat la: Piatra-N. 1 mm., Roman 1, Bacău 2, Sinaia 6, Scropoasa 9 și Baia-de-Ară- mă 6.

— **O relievă vie.** La inaugurarea monumen- tului ridicat de Francezi în memoria eroilor dela Waterloo a asistat și o bătrână de 103 ani, din Morlanwelz (sat în provincia Mennegan, Belgia) care în timpul bătăliei dela Waterloo a îngrijit de răniți.

Prezența acestui martor ocular a produs un mare entuziasm în mulțimea adunată care a făcut ferite supraviețuitoare a glorioasei bătăliei, în care s'a surpat o Coroană imperială o impo- zantă manifestație.

— **O descoperire senzațională** s'a făcut la Jack-Creek, în Wyoming. În munții de acolo a- junge să arî cu plugul și ies la iveală minerale de-o bogăție extra-ordinară. O tonă din aceste minerale conține au în valoare de 2 livre stre- lingi.

— **Sinuciderea dela șosea.** Sâmbătă noaptea s'a sinucis la șosea, capitanul în retragere Bra- tășanu, trăgându-și două gloanțe de revolver, unul în gură și altul în timplă. Moartea a sur- venit imediat. Causa acestei sinucideri, e o boală incurabilă de care suferea de mai mult timp nfericitul căpitan.

S'au găsit trei scrisori: una adresată auto- rităților, alta soției sale Maria și alta d-nei Victoria Brătășeanu din str. Popa-Tatu 121.

— **Un scandal sângeros în capitală.** În restaurantul „Vampetits” din parcul orașenesc din capitală, unde Mercuria de ordine se aduna pe la 7 ore seara publicul distins al Budapestei, mai ales deputați, ministrii, partidul liberal, dame, gentry, oficeri etc., s'a întâmplat Mercuri un scan- dal sângeros, provenit din purtarea obraznică și revoltătoare a duor parasiți ai societății din ca- pitală, cari în sensul codului lor privat despre legile cavaleresti, bunele maniere, respectul reci- proc și mai ales respectul față de dame, caută aferuri, provocări, intenționat, ca mâne zi cronica zilei despre ei să vorbească, ei să fie eroii zi ei trecute. Aceste curioase ființe, de cari gem ora- șele azi, grație moravurilor disolute și educației superficiale, de care este împărtășit „tinărul” acasă la părinți, la școală, și pe care pas de pas o in- tilnește în viața de toate zilele în contactul cu cei „adulti”, „culți”, „fini”, etc., zic aceste miasme caută din adins scandaluri, în cari figurează fie și fără voia ei și câte o damă, a cărei singură vină este, că e frumoasă și onestă. — ca în modul acesta „cavalerul” a cărui viață plină de păcate și adânci regrete, in- tipărite în întreaga lui ființă fizică, etică și inte- lectuală, ca niște semne de inferare din timpul tineretelor viroase, să fie mai interesant, mai ideal, mai „bărbătesc”. În tot momentul poți să te împedeci de aceste existențe miserabile, în tot momentul poți avea cele mai mari neplăceri venind în atingere cu aceste exemplare de degeneres- cență omnilaterală, contra cărora pare a nu fi alt remediu mai eficace decât în momentul suprem de revoltă și indignare justă arma.

De acest soi de oameni monștrii nu ți este sigură onoare făcând un singur paș la stradă, veciatic ești expus primejdiei de a ți se pângări sanctuarul familiei, de a ți se intina onorea de bărbat, de părinte ori frate, de a fi timbrat din partea legii de ucigas, la cas că strivești atari părașiți, ori condamnat de cătră codul „ca- valerilor” ca laș nemernic, dacă insultând pe mișel nu satisfaci convenției sociale de a da sa- tisfacție unui „insultat”. Drept aceea unicul mijloc justificat pentru a te apăra contra acestor poizi ai bietei morale de azi pare a fi numai arma stri- vitoare.

In cazul acesta societatea și chiar legea va avea barem un mic cuvânt de compătimire pen- tru tine. — La ultima masă din restaurantul sus pomenit s'a așezat un tinăr locotenent al regi- mentului 32 cu numele *Schmidt* în societatea unei dame uimitor de frumoase. Nu s'a așezat bine pe scaun, când eată o societate de 3 cavaleri în urma lor se așează la masa din apropiere. Doui dintre aceste sermane figure cu sigilul unei vieți pline de păcate și bogate în ticăloși în față fi- xau mai ales pe tinera damă. Ast-felera evident că nu fără oare-și care motiv s'au furisat în ve- cinătatea oficerului și a damei onorabile. Și cum dama n'a reflectat la purtarea obraznică a „tine- rilor” căniși, unul cu numele *Fackh József* func- ționar (ah această armadie de parasiți ai socie- tății) a chemat la sine vinzătoarea de flori, dela care a cumpărat un buchet de flori, pe care l-a trimis vecinei sale. Vecinătatea acestor nemernici deci a început să devină tot mai insuportabilă ear purtarea lor tot mai provocatoare, așa că și oaspeții din jurul acestor două mese așteptau cu vădită agitație cele întâmplânde. Cum dama n'a voit să primească buchetul trimis, *Fackh József* și amicul acestuia un ramolit cu numele *Ronay* László s'au sculat și au dus în persoană buche- tul la masa oficerului, oferindu-l damei. Dama ui mită de această cutezanță fără păreche a lăsat buchetul pe masă, rugând pe oficer să o apere în contra ofenselor continue ale împrețușilor in- valizi morali. Oficerul în urma asta chemă pe chel- ner și plătind se pregăti să plece. Abia făcu 30—40 pași, când cei două provocători s'au luat după ei ear *Fackh József* atingându-se de sabia oficeru- lui îi strigă, așa că toți mesenii din pregiur au auzit:

— *Infanterist laș!*
La această insultă oficerul nu s'a mai putut stăpâni, ci scoțând sabia a măsurat cât e de lung

curajosul „tiner“, care a luat-o la fugă nebună prin restaurant. Sabia ascuțită i-a tăiat vestmentul ear din spate și curgia sângele șiroaie. Oficerul s'a luat după insultător, și împedecându-se în teacă, a căzut. Atunci Róna, a voit să sară asupra oficerului pentru a lua sabia, care însă isbind cu sabia asupra curajosului atăcător, l-a împuns în coastă. În urma acestei lovituri, cavalerul a căzut fără simțire la pământ. Imediat au telefonat după salvatori, cari au dus la spital pe ambii răniți ear oficerul, după-ce s'a nominat, a plecat dela fața locului însoțit de damă, care privia între grozave agitațiuni scena petrecută dinaintea ochilor ei.

Ce au voit oare să dovedească betyării de astfalt al capitalei maghiare prin purtarea lor deamă de retorsiunea primită? Voit-au să arate cavalerism „curagi“ „bărbăție“, ori voit-au în focul lor patriotic maghiar să insulte pe un pacinic soldat al armatei comune atât de urgisite în ochii vandalismului maghiar? Pedepsa a fost meritată ear cele două tipuri ale tinerimei maghiare cănite vor putea acum medita, că oare de ce au și provocat ei acest scandal, care pentru ei a avut un rezultat atât de compromițător.

— Flota americană la Triest. Din Triest se telegrafează: Flota americană, care va sosi la 12 Iulie în portul dela Triest sub comanda contra admiralului *Barker*, va consta din vasele *Keersarge*, *Alabama*, *Illinois*, *Maine*, *Missouri* și *Iowa*, și din 3 încruciaștori mai mici. Bastimentele americane vor petrece în Triest 10 zile.

Telegramele zilei.

Belgrad. — Știrea răspândită în presa străină despre o apropiată întrevvedere a regelui Petru cu principele Bulgariei, care ar avea loc în localitatea Sitniakovo, este neîntemeiată.

Washington. Episcopii armenii din Persia au telegrafiat secretarului de stat la afacerile străine Hay, că Turcii masacrează miile de Armeni ca niște barbari.

Prelații armeni imploră în numele creștinismului și al sentimentelor de umanitate, ca America să ia inițiativa pentru a scăpa viețele atâtor nevinovați.

Atena. — Regina și Principele Nicolae cu soția sa, au plecat în Rusia.

Noul-Orleans. — Vaporul „Galicie“ al liniei germane Hamburg-America s'a ciocnit cu vaporul norvegian „Ellis Litonfield“.

New-York. — Trenul expres *Cicago-St. Louis* a deraiat ieri.

Vagoanele au luat foc dela locomotivă. Sunt 30 morți.

Paris. — Căldarea unei locomotive care staționa într'un derou d' lângă gara *Saint-Lazare*, a făcut fără veste explozie.

Sunt 6 persoane destul de grav rănite.

Stornoway (coasta orientală a Scoției). — Două vapoare au debarcat aici, 100 emigranți scăpați de pe vaporul danez „Norge“, care a perit în largul mării, după cum ne a anunțat o telegramă precedentă.

Belgrad. — Consiliul de miniștri a decis ca încoronarea regelui Petru să se facă în mănăstirea Zika în ziua de 21 Septembrie.

Cu ocazia încoronării se vor da mari serbări la Belgrad în zilele dela 24—25 Septembrie.

Londra. — „Agenția Reuter“ vestește că vaporul danez „Norge“, având pe el 80 de oameni echipaj și 700 de emigranți norvegieni, danezi și finlandezi, s'a innecat lângă Kockalbrif, în insulele Hebride. Au scăpat numai 27 de inși.

Buletin Metereologic.

22 Iunie 1904.

Înălțimea barometrului la 0°754.3mm.

Temperatura aerului 24°6.

Vântul aproape liniștit dela SE,

Starea cerului senin.

Temperatura maximă de ieri 33°.

Temperatura minimă de astăzi 16°.

Știri mărunte.

— Australia ține să se dea uitărei faptul că e ultima venită printre națiuni! în proporție cu numărul locuitorilor, ea posedă cele mai multe biserici din lume.

— Populația din China, India și Japonia reprezintă jumătate din populația totală a lumii întregi.

Asia, după-cum se vede, urmează să merite porecla istorică de pepiniera popoarelor!

— De și țară șesă, Anglia numără 28 tunele lungi de aproape un kilometru și jumătate.

— Un statistician german face cunoscut că 4000 de dueluri se fac în fie-care an în Franța și 2.800 în Italia.

— Anul acesta se va inaugura în Abazia un hotel-vapor capabil să primească 100 de călători.

— Vinul cel mai scump este o oare-care Maderă din recolta anului 1778, găsit în fundul mării, în 1814. Din acest vin mai există câteva sticle în Holanda; ele se vînd cu 5.000 lei bucata.

Statistica interesantă. Administrația Indiilor a redactat o statistică în privința numărului oficial al victimelor datorite într'un an animalelor feroce și reptilelor.

În cursul anului 1903 au fost 23.164 persoane omorite de mușcăturile veninosului șerpe Cobra; 1046 oameni omoriți de tigri; 277 de lupi; 973 omoriți de urși, leopardi sau pantere. În total 25.460 victime pe an.

Proporțiunea este inversă pentru animalele cu coarne aparținînd indigenilor.

Reptilele au omorît 4000; leopardi sau pantherele 38.211; tigrii 30.555; lupii 4.719; hyenele 2.387; urșii 4.000; total au fost omorite 83.872 animale.

S'au organizat vînători pentru stărpirea fiarelor întrebunîndu-se 38.000 de puști.

Au fost omorîți 1.331 tigri; 4.413 leopardi; 1.850 urși; 2.373 lupi; 706 hyene; 4.300 fiare de diferite specii, în total 14.993 animale sălbatice din cari 63 tigri solitari.

Și se mai spune că nu sunt animale sălbatice!

Felurimii.

Longevitatea Politehnicianilor. Totdeauna — chiar înaintea modificărilor aduse programelor în ultimii ani, — s'a vorbit de surmenagiul impus elevilor școalelor militare din Franța, atât cu ocazia examenelor de admitere, cât și în timpul studiilor de peste an.

De curînd, în Camera deputaților, s'a invocat, cu ocazia discuției articolului 23 al proiectului de lege asupra recrutării, acest pretext pentru a obliga pe elevii școalei politehnice și ai școalei dela Saint-Cyr să slujască mai întîi doi ani la regiment, ca să se odihnească printr'un exercițiu salutar.

E însă interesant de cercetat dacă politehnicianii în adevăr, din cauza muncii intelectuale la care sunt supuși, au, după ce es din școală, o moralitate superioară aceleia a celorlalți Francezi, cari au afaceri pe la companiile de asigurare și dacă sunt sănătoși...

E o lucrare făcută de curînd de cătră un inginer savant, examinator la școala politehnică și matematic distins.

Studiind tablourile grafice cari reprezintă numărul celor decedați și al celor în viață, dela înființarea instituției s'a ajuns la două constatări foarte remarcabile. Cea dintîi e, că până la vîrsta de șapte-zece de ani mortalitatea politehnicianilor este aproape aceiași și poate chiar mai mică de cât aceea a asiguraților francezi sau englezi. A doua e că dela șapte-zece de ani, când toți politehnicianii se odihnesc, au o „tendință marcată de longevitate“. Aceasta e confirmată de compararea anuațiilor.

Din această savantă și curioasă lucrare, care va fi în curînd publicată, reese că pretinsul surmenagiul al școalei politehnice, și munca întreruptă în urmă a foștilor ei elevi, au consecințe ce par mai mult favorabile longevității? Aceste concluziuni neașteptate merită să fie cunoscute.

ECONOMIE.

CUVÎNTAREA

cu care a deschis Emanoil Ungurianu adunarea generală a mintului Timișoara al Asociațiunii, ținută la 12 Iunie 1904 (Ormare și fine).

Mai rău stăm în cercul Aradului-nu în cercul Vinghei, aici Românii se ocupă numai lucrarea pământului, din care o parte mare e pierdută la neamuri străine, mai cu seamă la țărani, au neglijat și prăsirea vitelor; un soi de oameni și indolenți, dar îngânfați.

Din cele înșirate până acum putem conștientiza că pe teritoriul despărțământului Timișoara serieși și comercianți români sunt cu mult puțini, de cât ce ar trebui să fie gupă numărului; de aici urmează că Românii în parte de ce au lipsă în casă și la economie buie se cumpere dela alte neamuri; *adece țărănul e consumentul altor neamuri, de unde mare parte sărăcia lui; acesta e un defect ce am voit să-l relevem.*

Din împregiurarea, că în multe comunități început Românii a specula cu diferite lucruri, cari se silesc a trage venit și câștig, trebuie deducem, că și Românii au început a se ocupa se îngriji de viitorul și existența lor; *la țărani prins frica de sărăcie; merg unii și la Arad, însă nu ca să rămână acolo pentru totdeauna, ci ca să câștige bani, ca aici acasă să-și plătească datoriile, sau să-și rescumpere moșiile, acur Românii că nu e bine a fi om sărac.*

La întrebarea, că în ce măsură lucrătorii serioși Românii meseriile lor, și că duc la produsele lor și la țiguri, ori lucră numărul trebuințele satului, am căpătat răspunsul cumcă lucră numai pentru trebuințele locale la țerg duc marfa lor și adecă, Românii din țară, coșarii de nuiele, din Budinț furci de din Suștra leuci și loitre, apoi cismași, opicari, păpucarii și măcelarii din Timișoara, 3 coșarii și 2 căhăniceri din Buziaș, 1 butnar din Remetea, 1 păpucar din Ciacova, și vr'o căți-va coșarii din Ghilad; sâniile ce se aduc iarna la țară încă le fac Românii.

Din aceasta împregiurare trebuie să conștientizăm că meseriile Românii lucră meseriile lor într-o gini prea înguste, cu prea puțin capital și cu puține puteri și fiind-că la întrebarea că unde vață Românii meseriile lor, mi-s'a răspuns partea cea mai mare învață pe la sate, trebuie deducem, că lucră meseriile lor cu prea puțină învățatură specială; acesta e alt defect.

Tot aceasta stare mi-s'a descoperit în privire la negustorii Români, și aceștia învață mai cere pe la sate, însă partea mai mare e știință pregătitoare.

Spre delăturarea acestui defect reese că Românii, cari voesc să-și deie copii la meserie, ca să îi deie sau la oraș sau la măiestri de țară, bun, ca învățacei să capete învățatură fundamentală, să-și însușască dexteritate și gust mai fin și mai dezvoltat; tot aceasta reese și comercianților ca cât se poate să învațe în oraș unde capătă vederi mai largi și mai dezvoltată, fără care nu se poate purta gustorie.

La întrebarea despre aptitudinea Românii spre meserie și comerț, am căpătat răspunsul că în general luat, Românii sunt apti și buntru meserii și comerț, sunt isteți, mai cu seamă aceia cari au învățat în oraș, dar toate reese surile încheie cu aceea observare, că comercianții și meseriașii Români au prea puțină școală și puțină carte, că după-ce au eșit din școală viață nu se mai ocupă cu cetitul, nu mai învînc, să îndestulesc a rămânea meserieri și gustori mici; mai cu seamă au acel defect de a nu fi din lipsă de cultură, că nu se nisuesc a învăța din copii lor industrieși și negustori mari, să îndestulesc, ca și copii lor să rămână mici și să-și dîinșii.

Deci de aici urmează, că meseriașii și comercianții Români, dacă nu voesc să rămână deuna mici și slabi, trebuie să învețe mai mult, trebuie să se ridice la un grad mai înalt de cultură, trebuie să se miște mai mult în lume, să vadă și să învețe dela alții, cari știu mai mult de cât ei.

Românii în despărțământul Timișoara reese pe șes, în unele sate cu Nemții la olărit, alte sate în vecinătatea Nemților; caute de meserii și cum lucră Nemții și învețe dela aceștia în sate curat nemțești sirguința și puterea

reproductivă a Neamțului nu lasă să se așeze acolo și alte neamuri; acolo Neamțu e agrom, Neamțul e meseriaș, Neamțu e comerciant, unuia îi trebuie cumpără de la celalalt, banul de Neamț la Neamț trece; Neamțul privește comerțul și industria tot așa izvor de câștig și de face avere, ca și proprietatea de pământ.

Dacă un neamț are mai mulți băieți, moșia dă unuia, sau dacă are mare moșie, cel mult doi, ear pe celalalt îi dă la meseri și comerț. El probează cu capital, carl apoi să așeze în țate românești și fac avere; *aceasta metodă ar putea-o învăța și Românii, căci pentru meseriașii și comercianții Români mai este destul loc în sa-tele românești.*

O împrejurare mai cu seamă trebuie s'o recomand atențiunii Românilor; tirgurile de țară sunt oglinda, în care se vede vrednicia și despicinicia unui popor; acolo să vede că ce știe și ce poate produce un popor. În tirgurile de țară în orașele despărțământului Timișoara, Românii duc puțină marfă la tirg; cum am amintit, duc numai vite cornute, porci și și mai puțin cal și și tot puțin articoli de industrie; *dar tot, ce are trebuință cumpără de la meseriași și comercianți de alte neamuri, adică poporul român mai mult cumpără, de cât vinde, deci e mai mult consument de cât producător. Este lucru cunoscut, că un popor, care e mai mult consument, de cât producător, adică care mai mult cumpără de la alte neamuri, de cât vinde el acelor, acel popor trebuie să se deștească și tot sărac rămâne; deci ar fi bine ca Românii să grijească ca să nu sărăciască și să rămână săraci.*

Dela Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu.

Pentru valorisarea poamelor.

Prin rescriptul său dno 15 Iunie a. c. nr. 1031, ministerul r. u. de agricultură ne pune în vedere, că în conformitate cu încunoștințările primite de la raportorii economici și de la organele de specialitate, cu toată seceta, ce a domnit, în anul acesta se arată o recoltă bogată de poame în cele mai multe ținuturi ale țării. Imprejurarea, descoperită de consulatele noastre, că și în străinătate se produc în anul acesta multe poame, va face producătorii noștri mult de gândit cu privire la valorisarea produselor lor de poame.

Spre a sări în această privință într'ajutorul producătorilor, ministerul a dispus să se pună în mod gratuit la dispoziția proprietarilor micii spre folosire la prelucrarea prisosului de poame, ce nu s'au putut vinde în stare crudă, căldări (cane) de ale statului pentru fierberea spirtuoaselor, uscătoare (coșare, cuptoare, coșnițe) de uscat poame, piue (moriște) și teascuri (presă) pentru tors, ca astfel o parte a poamelor cu simburile moișos, carl nu se pot ținea timp mai îndelungat și cu deosebire poamele atinse (vărmanoase și rădă față) prin preparare (prelucrare) se poată fi valorisate și carl, astfel subtrase de la vânzarea în piațe, mulțimea lor nu influențează prețul poamelor și de calitate mai bună, ce se pun în vânzare.

A îngrijit mai departe ca consulatele noastre să atragă, pe calea celor mai răspândite fol din străinătate, atențiunea publicului comerciant asupra bogatei recolte de poame de la noi cu acel gând, că în această afacere se pot adresa pentru mai buna orientare către comisarul regnicolar ministerial pentru cultivarea poamelor.

A dispus ca amintitul comisar să poarte și în anul acesta evidență despre proviziunea de poame în singuraticile ținuturi cum și despre vânzătorii acestora și despre cumpărătorii de poame în străinătate.

Aducând subscrișul comitet acest comunicat cu cunoștința obștei noastre, ne adresăm către poștimea și învățătorii noștri cu rugarea să bi-voiască:

a ne transpune cu posibilă grăbire consemnarea proviziunii mai mari de poame și a proprietarilor lor, ca pe această consemnare s'o putem prezenta la numitul comisariat ministerial;

a face atenți pe producătorii — vânzătorii să separeze, cu deosebire la mere și pere, poamele după soi și mărime și să fie cu deosebită îngrijire la pachetarea lor, de oare-ce poamele meceate, fără privire la soi și mărime, nu sunt de valoare sau se vënd cu preț foarte redus;

în fine a recomanda producătorilor mari și mijloc să nu-și vëndă cea mai aleasă parte a poamelor de iarnă îndată toamna, ci să se ni-voiască a le păstra, în scopul vânzării de peste

iarnă și primăvară, în localuri potrivite și cu deosebire în cămări de poame. Cum cea mai mare parte a producătorilor nu dispune de astfel de localuri potrivite și nici de cunoștințele neapărate la construirea lor, doritorii de a-și construi cămări pentru păstrarea poamelor cu puțină cheltuială și potrivite deosebirilor de spațiu și temperatură, să se adreseze cu rugare (epistolă) către comisarul ministerial („Országos gyümölcsészeti miniszteri biztos“ în Budapesta), care le va trimite în mod gratuit planurile și preliminarele de spese, provăzute cu îndrumări amănunțite despre culegerea și conservarea (ținerea) poamelor.

Sibiu, 22 Iunie 1904.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

D. Comșa,
president.

V. Tordășianu,
secretar.

BURSA.

Bursa de cereale și efecte.

CEREALE:

— Cursul pieței din Budapesta —

— 8 Iulie 1904.

GRÂU.

	per 50 kilograme	coroane
Grâu de la Tisa —	— — — —	9.50— 9.—
„ din Banat —	— — — —	8.85— 8.70
„ din Bacca —	— — — —	8.90— —

ORZ.

Orz —	— — — —	6.32— 6.35
-------	---------	------------

SĂCĂRĂ

Săcără din jurul Pestei —	— —	6.27 6.35
---------------------------	-----	-----------

PORUMB.

Porumb —	— — — —	5.30 5.27
----------	---------	-----------

OVES.

Ovės —	— — — —	6.15— —
Rapița —	— — — —	10.10— —

Prețuri de încheiere oficiale:

Grâu de toamnă (Oct.) c. —	— — —	8.90— 9.00
Săcără de toamnă (Oct.) c. —	— — —	6.64— 6.65
Ovės de toamnă (Oct.) c. —	— — —	6.22— 6.23
Porumb pe Iulie c. —	— — —	5.23— 5.24
„ pe Maiu 1905 c. —	— — —	5.65— 5.66

EFFECTE:

Budapesta, 8 Iulie 1904.

Incheierea efectelor ung.

Imprumutul c. fer. ung. în argint —	— —	— —
Obligatiuni de stat ung. ale c. fer. de ost —	— —	— —
Renta coroanei ung. —	— — — —	97.15
Obligatiuni de 4% ung. pentru scutirea de darea pământului —	— — —	97.55
Renta de aur 4% —	— — — —	117.95
Acții pentru asigurarea de credit ungar —	— — —	742.50
Los de câștig al împumut. ung. —	— — —	207.—
Acții ale c. fer. de Kassa-Oderberg —	— —	— —

Incheierea efectelor austriace.

Renta de hârtie 4 ² / ₁₀ 0/0 —	— — — —	99.20
Renta de aur austr. 4% —	— — — —	118.45
Los din 1860 —	— — — —	152.35
Los de cred. austriac —	— — — —	403 —
Banca austro-engleză —	— — — —	— —
Bank-Verein din Viena —	— — — —	509 —
Banca austro-ungară —	— — — —	1619 —
Acții ale c. ferate sud-austriace —	— — —	77.15
Societ. de navigațiune Dunăreană —	— — —	838.—
Acții de tutun —	— — — —	329.50
Aur bătut ces.-reg. —	— — — —	11.31
Renta de argint 4 ² / ₁₀ % —	— — — —	99.75
Renta coroanei austriace —	— — — —	99.20
Los din 1864 —	— — — —	257.—
Acții ale instit. de cred.-austriac —	— — —	639.50
Acții ale băncii Uniunii —	— — —	518.—
Banca austriacă Länder —	— — —	424.75
C. fer. austro-ungară de stat —	— — —	638.—
Acții de Alpi —	— — — —	407.75
Prețul de schimb londonez —	— — —	232.40
Tramwaw vienez —	— — —	— —

Licitațiune minuendă.

Ven. Consistor diecesan din Arad cu datul 27 Maiu (9 Iunie) Nr. 3100 904 a încuviințat renovarea Sf. biserici gr-rom. din Șiclău (cottul Arad).

Pentru asigurarea renovării Sf. biserici subscrișul prin aceasta publică concurs pentru licitațiune verbală ținândă la 29 Iunie (12 Iulie) 1904, la orele 11 a. m. în casa biserici

Prețul de esclamare 2911 cor. 99 fi.

La licitațiune poate fie-care participa, care înainte de a se începe licitațiunea, va depune la mâinile episcopului bisericesc un vadiu de 10% din prețul de esclamare în bani gata ori în hârtii de valoare.

Planul, specificarea de spese se poate vedea la subsemnatul președinte al comitetului parochial.

Se primesc și oferte în scris, dacă acele vor sosi — francate — înainte de-a începe licitațiunea, cu vadiul corespunzător și în care să ya cuprindă acea precisă declarațiune, că respectivul oferent cunoaște condițiunile de licitațiune și acelor necondiționat se va supune.

Șiclău, la 13/26 Iunie 1904.

Iosif Dan m. p.,

președ. comitetului parochial.

Concurs.

La agentura principală a băncii de asigurare «Transilvania» este vacant un post de scriitor.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze ofertul până în 10 Iulie curent inclusive, la agentura principală din Arad. Preferiți vor fi cei ce posed limba română, maghiară și germană.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Dr. Cornel Iancu

advocat

și-a deschis cancelarie advocațională în Arad, Jozsef főherczeg-ut Nr. 16.

Tiner român inteligent,

care a absolvat 6—8 clase, se primește de practicant într'o farmacie.

Adresa la administrațiune

Stabiliment de Hydrotherapie.

„Wällischhof.“

Stațiune de tren și poștă Brunn — Maria — Euzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer de soare, massage, electri-sare, gimnastică svedă etc).

Prețuri moderate

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispozițiune direcțiunea și medicul stabilimentului: Dr. Marius Sturza.

„VICTORIA“

Institut de credit și economii, A R A D.

Anul întemeierii 1887. Depuneri Cor. 5.000.000.
Cap. de fond. Cor. 600.000 Fond de rezervă Cor. 400.000.

Primește depuneri spre fructificare și de deponenților
4 1/2 % interese netto după depuneri pe timp mai îndelungat,
iar după depuneri de durată mai scurtă de trei luni dă 4 %.

Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul,
_____ separat. _____

Depuneri până la 5000 Cor. se pot ridica și să plătesc
fără abdicere. — Depuneri și ridicări se pot face pe
_____ calea postală și se espedează franco. _____

Escomptează cambii cu 6 % — 8 % interese.

Tot asemenea acordă și credite hipotecari și de lom-
_____ bard în modul cel mai culant. _____

Direcțiunea institutului.

B A N I I

Pe lângă modurile de plată de mai jos, prin intervenția birourului nostru se câștigă împrumuturi hipotecare replateabile în anuități, pe posesiuni fonciare, case, orașe, mai departe credit personal preoților, ofițerilor, funcționarilor de stat și parolarilor, comerțanților, industriașilor și pensionașilor pe lângă replate în 5-20 ani, garanți ori fără garanți, în cel mai scurt timp și pe lângă cea mai perfectă discreție. Remunerarea noastră modestă numai după ajungerea scopului, decursiv va fi plătită. Documentele necesare cancelaria noastră le câștigă pe propriile ei spese, și speșe vor fi plătite asemenea decursiv.

A) Favorurile extra ordinare mai noi a împrumuturilor câștigate prin intervenția noastră:

1. Informațiunile sunt ieftine.
2. Detrageri puține.
3. Depurările să descrie anual din datorie și interesele vin socotite numai sumele reduse și interesele și capitalul se poate depura la o altă dată.
4. După întârziere motivată de platire, amendă nu se plătește.
5. La dorință după rate vine incassatorul acasă, ori se pot plăti prin cec postal nefrancați.

B) Favorurile extraordinare a împrumuturilor noastre cu depuneri pe cuatele:

1. Sunt foarte ieftine, pentru-că suma plătită la cuatele se detrage imediat datorie și debitorul totdeauna plătește după starea faptică a datoriei interesele.
2. Cvotele aduceau un venit de regulă de 8 % și dividendele în urma circulației se mai poate urca an de an: asemenea anual se escotează.
3. Cvotele pe lângă abdicere prealabilă se rescumpără în suma lor totală.
4. Un astfel de împrumut se achită cel mult în 2 1/2 ani, după care orice rămân de plată încetă.

C) Favorurile extraordinare a împrumuturilor noastre hipotecare:

Depurare de 15 ani	4-75%	Depurare de 40 ani	3-15%
22	4-0%	46	2-95%
30	3-75%	50	2-85%
32	3-50%	60	2-65%
33	3-30%	65	2-33%
35	3-25%	70	2-30%

După mărirea sumei împrumutate

În plată se cuprind nu numai interesele și speșele de administrare ci și depunerea din capital.

Birou aradan de informațiuni.

Posesori KLONDA și SZATMÁR

ARAD, Strada Salacz Nr. 3.

PUMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitate cea mai bună

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din strop, iar sămburii de struguri, coaja și alte părți necurate îndepărtează numai de cât, prin asta pompa nu se strică și vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se garantează pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de ocazională întrebuințarea de apă nesipoasă ori murdară nu abdică serv. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparare gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi cânepe din lăuntru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Rákóczy-utca 27. sz.

Stropitori de vie se primesc spre reparare.

Împrumuturi de bani pe amortisare

mijlocește pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și case în orașe cu 4,3, 4,5 și 5 % și amortisare de

20, 25, 30 și 50 de ani

adeacă în camătă e socotită atât camătă cât și amortisarea din capital. Principiul meu e îndestularea M. On. public, care vrea să facă împrumuturi hipotecare.

Împrumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile hipotecare se plătesc cu valoarea lor nominală. Speșe prealabile nu sunt, tacele mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detaliate a se adresa la

HERZOG SANDOR

Arad, str. Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

Coasa de oțel „Bur“ este cea mai bună pe lume

ai cărei unici liferanți pentru întregul continent și pentru America sunt

Winkler és Grauer, Kőbánya 34,

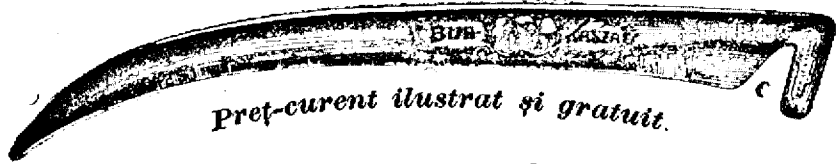
la cari e a se adresa ori ce corespondență privitoare la coase.

Coasa de oțel „Bur“ tsis admirabil!

500 coroane plătesc celui ce este în stare să ne arate o coasă de oțel „Bur“ veritabilă ca provenită din stă fabrică.

1000 coroane plătesc celui ce ne poate arăta dintre 100 coase de oțel „Bur“ două rele.

Coasa de oțel „Bur“ numai atunci este veritabilă, dacă pe mâner poartă gravată inscripția aceasta: W. G. Kőbánya, iar pe atul ei este tipărită marca firmei cum arată figura asta: 190 6-20



Preț-curent ilustrat și gratuit.

Facem atenție pe ori cine în interesul său propriu, de a se păzi de mârșă de imitațiune. Coasa „Bur“ satisface pretențiunii ori-cărui econom în modul cel mai perfect.

Acest favor are a-l mulțami coasa de oțel „Bur“ singur ascuțitului său admirabil, nici prea tare, nici prea moale. Mai ales pentru aceea este coasa „Bur“ corespunzătoare, pentru-că are simțea și grumaz tare, iar aserțiul foarte subțire. Mulți economi strică și cea mai bună coasă, prin faptul că nu știu să o bată. Asta însă pe lângă toată nedibăcia economiei este eschisă la coasa „Bur“, de oare-ce firma noastră trimite coasa bătută și probată. Pentru de-care bucată se primește garanție, iar care nu corespunde schimbăm pentru alta însă mărturisim din experiență, că între 1000 coase nu e nici una rea.

Prețurile coasei de oțel „Bur“

60	70	75	80	85	90	95	100	110	120 cm. lungă
1-80	2-10	2-20	2-30	2-40	2-70	2-80	2-90	3-20	3-60 Cor.

La comanda de 5 bucăți suportă speșele postale; la comanda de 10 bucăți fabrica nu numai că suportă speșele postale, dar dă o coasă în dar, iar la comanda de 20 bucăți, fabrica pe lângă suportarea speșelor postale și trimiterea a două coase, trimite și două blouri frumoase din timpul războiului horo-anglez. Căteva „Bur“ de oțel „Bur“ 1 coroană. O cută „Amorgan“ bucată 30 fl. Pentru baterie coasei (nicovalăși ciocan) 1 cor. 90 fl. Nouă. Trecă potrivită p. coasă pâr. cu cheie cu tot 30 fl. 10 buc. 2 60